

Maturity či štátnice už máte za sebou a v hlave množstvo otázok. Aké mám povinnosti po skončení školy? Budú moji rodičia dostávať na mňa ešte rodinné prídavky? Musím sa ísť evidovať na Úrad práce sociálnych vecí a rodiny hneď ako dostanem diplom či vysvedčenie alebo mám nárok na prázdniny? Je naozaj rodič povinný ma živiť do 25 rokov? Pokúsime sa vám ich zodpovedať.

ABSOLVENT STREDNEJ ŠKOLY

Absolvent strednej školy sa považuje za nezaopatrené dieťa, teda rodičia naňho dostávajú prídavky do **31. augusta**, bez ohľadu na to, či sa po ukončení školy zamestná alebo zaeviduje na UPSVaR. Posledný prídavok na dieťa (za august) bude vyplatený v septembri. To isté platí aj pre daňový bonus. Štát platí za absolventa poistné v zdravotnej poisťovni **do 31. augusta**.

Ak sa absolvent SŠ zamestná, vznik pracovného pomeru oznámi poisťovni zamestnávateľ, ktorý bude za neho odvádzať odvody. V prípade, že začne podnikáť, má povinnosť do 8 dní oznámiť túto skutočnosť zdravotnej poisťovni (ZP).

Ak sa zamestná v zahraničí, je povinný oznámiť to zdravotnej poisťovni **do 8 dní** od vzniku pracovného pomeru. Zdravotné poistenie mu tým vzniká v cudzine a poistné na Slovensku platiť nemusí. **Je potrebné vrátiť preukaz poistenca.**

Nezamestnaný absolvent SŠ je po 31. auguste povinný (ak nepokračuje v dennom štúdiu na VŠ, prípadne v nadstavbovom štúdiu na SŠ) **do 7. septembra** prihlásiť sa na Úrade práce (UPSVaR), inak si musí začať hradiť poistné v ZP sám, ako osoba dobrovoľne nezamestnaná. Minimálna výška odvodov je aktuálne **61,81 €**. Absolvent, ktorý nikdy nepracoval na trvalý pracovný pomer a zaregistroval sa na Úrade práce (UPSVaR), **nemá nárok na vyplácanie dávky v nezamestnanosti.**

Ak sa absolvent nezamestná, ani nepokračuje v dennom štúdiu, **nevzniká mu povinnosť platiť poistné do Sociálnej poisťovne.** Môže si však platiť dobrovoľne poistné, ktoré je aktuálne **115,65 €**.

Čakám, či ma vezmú na II. stupeň vysokoškolského štúdia...

Bakalári sa po štátniciach, kým čakajú na výsledky prijímacích skúšok na druhý stupeň vysokej školy, **nemusia** prihlásiť do zdravotnej poisťovne. Potom, čo bakalár dostane oznámenie, že ho na druhý stupeň vysokej školy neprijali, má **8 dní** na to, aby sa prihlásil vo svojej zdravotnej poisťovni.

Rodičom bakalára, ktorý čaká na rozhodnutie o prijatí na ďalšie štúdium, je vyplácanie prídavku na dieťa pozastavené. Ak rodičia vykladajú, že dieťa pokračuje v štúdiu bezprostredne v nasledujúcom školskom roku, budú im prídavky na dieťa spätne vyplatené.

V prípade prerušenia VŠ štúdia je študent **povinný** hradiť si zdravotné poistenie samostatne. Výnimkou je, ak štúdium preruší zo zdravotných dôvodov a jeho stav je dlhodobo nepriaznivý. Túto skutočnosť musí potvrdiť ošetrojúci lekár. V takom prípade ostáva poistencom štátu a poistné si hradiť individuálne nemusí.

ABSOLVENT VYSOKEJ ŠKOLY

Absolvent vysokej školy končí štúdium dňom vykonania záverečnej skúšky (štátnice), nie promóciou – tá je už len slávnostným aktom. Dňom nasledujúcim po vykonaní štátnej skúšky prestáva byť absolvent nezaopatreným dieťaťom. Preto, ak ste skončili štúdium a nemáte prácu, je možnosť požiadať na UPSVaR o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie, najneskôr **do 7 kalendárnych dní** od vykonania skúšky. Keď tak absolvent urobí, nadviaže plynulo na predchádzajúce poistenie a nebude si musieť nič doplácať.

Ak sa absolvent nezaeviduje na UPSVaR a rozhodne sa byť dobrovoľne nezamestnaným, je zo zákona povinný zaregistrovať sa vo svojej zdravotnej poisťovni a platiť si odo dňa štátnej záverečnej skúšky zdravotné poistenie sám. Na zaregistrovanie je potrebné si priniesť OP a doklad o ukončení štúdia. **Povinnosť platenia do Sociálnej poisťovne absolventovi nevzniká, kým sa nezamestná.** V prípade založenia živnosti platia podmienky ako u absolventa SŠ.

Ak po skončení školy odchádza bývalý študent pracovať do zahraničia, musí to oznámiť zdravotnej poisťovni najneskôr do 8 dní od vzniku zamestnania. Zdravotné poistenie tým vzniká v cudzine. Na Slovensku už nebude nemocensky poistený.

Pri doktorandskom štúdiu štát platí zdravotné poistenie ak:

- študent študuje doktorandský študijný program v dennej forme;
- celková dĺžka štúdia neprekročila štandard pre doktorandský študijný program v dennej forme;
- už predtým nezískal vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa
- študent ešte nedovršil vek 30 rokov.

Som ako rodič povinný dieťa živiť do 25 rokov?

Ak žije nezamestnaný absolvent s rodičmi v spoločnej domácnosti pre nárok na dávku v hmotnej núdzi sa posudzuje aj ich príjem. V prípade, že žije sám posudzuje sa samostatne. Rodičia (ak neštuduje, nežije s rodičmi, nepracuje) nie sú povinní dieťa naďalej živiť. Študenta denného štúdia sú rodičia povinní živiť.